

F. t. beslutn. om 10.-12. skoleår.

gangspunkt, at eleverne møder med de kundskaber og forudsætninger, som er opnået efter gennemgangen af folkeskolens 9-årige grundskole.

Der ligger heri ikke, at folkeskolens 10. klasse, jfr. folkeskolelovens § 3, stk. 1 og 7, skal afvikles. Det er fortsat opfattelsen, at der er elever, som vil have fordel af at gennemgå folkeskolens 10. klasse, inden de fortsætter i en erhvervsuddannelse eller en studieforberedende uddannelse.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger er det ikke længere folkeskolens opgave at medvirke til en opdeling af eleverne på forskellige retninger, der forudbestemmer deres senere uddannelsesvalg. Uddannelserne i 10.-12. uddannelsesår må derfor være et tilbud til alle, der har afsluttet folkeskolen, og valg af uddannelsesretning må principielt være frit. Eleverne må imidlertid ved dette valg støttes af en udbygget erhvervsorientering og studievejledning, jfr. bemærkningerne til punkt 5.

Ad 2.

Undervisningstilbuddet i det 10.-12. uddannelsesår må være bredt og varieret for at kunne modsvare elevernes uddannelsesønsker og evner samt samfundets uddannelsesbehov.

Det 10.-12. uddannelsesår må ses som led i et fremtidigt samlet uddannelsessystem, der står åbent for den enkelte livet igennem. Opgaven bliver derfor ikke alene at give eleverne kundskaber og færdigheder, de kan anvende hele livet, men også at give dem forudsætninger for at udnytte de muligheder uddannelsessystemet giver for fortsat uddannelse.

De fag, som skal give eleverne de nødvendige forudsætninger for at kvalificere sig til erhvervs-mæssig beskæftigelse og til videregående uddannelse efter det 12. uddannelsesår, må derfor indgå som en væsentlig del af det samlede undervisningstilbud.

Imidlertid må man i det 10.-12. uddannelsesår også fortsætte med den forberedelse til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund og til medansvar for løsningen af fælles opgaver, som er begyndt i folkeskolen, jfr. folkeskolelovens § 2, stk. 3. Der bør derfor i uddannelserne indgå en kerne af fælles fag af alment kulturelt og samfundsmæssigt indhold, som kan give eleverne en fælles almen baggrund.

En medleven og et engagement i samfundsspørgsmål såvel som forberedelse til arbejdslivet indebærer en udvikling af sociale egenskaber. Viden om demokratiets virkemåde kan formidles gennem elevernes deltagelse i skolens forskellige aktiviteter.

Derudover skal eleverne have mulighed for at vælge fag, der uddyber de ovennævnte fag, eller

som supplerer disse fag, f. eks. i form af fag som idræt, musik og formning.

Ad 3.

Der er tradition for, at erhvervsuddannelserne kombinerer den mere teoretiske skoleuddannelse med praktisk beskæftigelse. Dette værdifulde samspil må opretholdes også i et fremtidigt uddannelsessystem. På institutionerne uddannes eleverne i de nødvendige teoretiske og praktiske færdigheder. I virksomhederne får de mulighed for at anvende disse i praksis, samtidig med, at de så tidligt som muligt kan få et indblik i deres fremtidige arbejdsmiljø. Endvidere kan eleverne få en fornemmelse af, hvorledes deres egen arbejdsfunktion indgår som et led i produktionsgangen og dens tilrettelæggelse.

Det må imidlertid anses for værdifuldt, at eleverne får øget kendskab til og forståelse for kultur- og arbejdslivet i andre dele af samfundet. Herved kan der skabes tættere forbindelser mellem arbejdslivet og de uddannelser inden for 10.-12. uddannelsesår, der hidtil udelukkende har været drevet som skoleundervisning. Det må derfor undersøges, hvilke muligheder, der vil være for, at elever, der fortrinsvis følger den studieforberedende undervisning, kan få praktisk beskæftigelse i arbejdslivet som et led i deres uddannelse.

Herigennem vil man også kunne arbejde på at sikre en smidigere overgang mellem uddannelse og erhverv. Det er ønskeligt, at uddannelse og beskæftigelse gensidigt støtter hinanden, selv om modsætninger ikke kan undgås, da uddannelsessystemet også skal tjene andre formål end arbejdslivets. Ikke desto mindre er der dog behov for at fremme en højere grad af harmoni med henblik på at løse visse praktiske problemer i forbindelse med overgangen mellem uddannelse og erhverv. Spørgsmålet om at lade praktisk beskæftigelse indgå i uddannelsen for alle elever inden for 10.-12. uddannelsesår bør derfor nærmere drøftes med arbejdsmarkedets parter.

Ad 4.

Skal et smidigt system, der i høj grad er baseret på elevernes egne valg, fungere tilfredsstillende, må det rumme en udbygget erhvervsorientering og studievejledning, som kan oplyse eleverne om konsekvenserne af de forskellige valgmuligheder og bistår dem med at forberede deres valg ud fra deres personlige forudsætninger og interesse. Vejledningen må bl. a. bygge på et løbende ajourført materiale, som beskriver de aktuelle uddannelsesforhold og arbejdslivets vilkår, ligesom der må anvendes ve-